Еднаков пристап до правда во сите сегменти на општественото живеење

Изработила: м-р Ана Здравева

Цели за одржлив развој

16.3 Промовирање на владеење на правото на национално и на меѓународно ниво, и да се обезбеди еднаков пристап до правда за сите

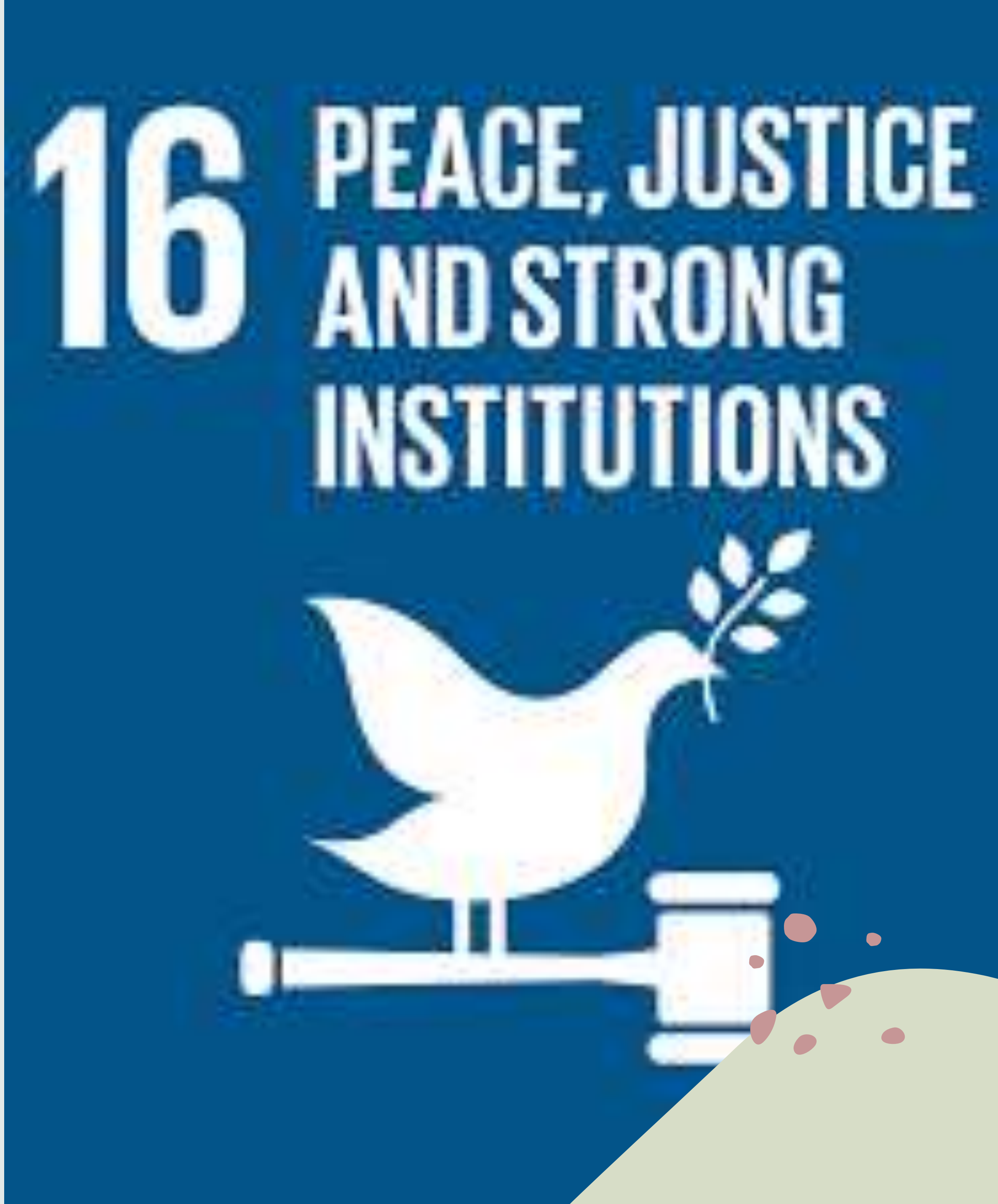

Правна рамка во која се спроведува БПП Устав на РСМ

01

Уставот гарантира *право на еднаквост* на сите граѓани во слободите и правата независно од полот, расата, бојата на кожата, националното и социјалното потекло, политичкото и верското уверување, имотната и општествената положба, како и еднаквост пред судот и законите.

02

Еднаквиот пристап до правда се гарантира и со можноста на секој граѓанин да се повика на заштита на своите слободи и права утврдени со УСтавот, пред судовите и пред УСтавниот суд на РСМ.

Правна рамка во која се спроведува БПП Универзална декларација за човекови права

Ја гарантира слободата и еднаквоста во достоинството и правата, како и еднаквоста пред законот и еднаквата заштита без каква било дискриминација.

Член 8. Секој има право националните судови ефикасно да го заштитат од кршење на основните права кои му се признати со уставот и законот

Правна рамка во која се спроведува БПП Меѓународен пакт за граѓански и политички права

- Гарантира еднаквост пред судовите и право на секое лице за праведна расправа пред надлежен, независен и непристрасен суд, како за кривичните, така и за граѓанските постапки во кои се одлучува за остварување на некое право или обврска

Правна рамка во која се спроведува БПП Конвенција за заштита на човековите права

Право на правична судска постапка и фер судење “*Секој има правично и јавно , во разумен рок, пред независен и непристрасен со закон воспоставен суд да бидат разгледани и утврдени неговите граѓански права и обврски...*”

Случај Airey v.Ireland - Конвенцијата е насочена кон *гарантирање на права кои не се теоретски и апстрактни, туку практични и ефективни. Државата не може да остане пасивна и има обврска да обезбеди ефективен пристап до правда.*

Закон за бесплатна правна помош од 2009 година

Недостатоци:

- Недореченост на законскиот текст
- Слаба институционална поставеност
- Негова нефункционалност
- Неусогласеност со правните потреби на населението

Закон за бесплатна правна помош од 2019 година

Новини:

- Проширување на опсегот на примарната правна помош
- Зголемени овластувања на овластените здруженија
- Проширување на кругот на даватели на примарна правна помош
- Воведување на нов начин за финансирање на давателите на примарната правна помош
- Финансиска помош за надомест на трошоци за вештачење, судски такси и процесни трошоци
- Олеснети услови кои мора да ги исполнуваат Барателите на БПП

Закон за бесплатна правна помош од 2019 година

Недостатоци:

- Рестрективен во поглед на нотарски и извршни постапки, во делот на јавни и комунални услуги, надомест за нематеријална штета кога не постои тежок инвалидитет
- Финансирањето на примарната правна помош сеуште не функционира
- Потенцијална жртва на семејно насилство која не е евидентирана како таква во ЦСР нема можност да добие бесплатна правна помош за покривање трошоци во постапка пред суд за изрекување времени мерки.
- Потребно е усогласување на одредбите од ЗБПП со одредби од ЗПП во поглед на надомест на трошоци на парнична постапка доколку корисникот го загуби спорот.
- Ненавремено доставување на податоци кои подрачните одделенија ги побаруваат од другите државни органи кои располагаат со информации за материјална и финансиска состојба.

Заклучок:

Од особено значење во процесот на спроведување на развојните цели е државите да посветат особено внимание на креирање политики и соодветно опкружување што ќе овозможи доследна имплементација на одржливите развојни цели.

Пристапот до правда е интегрален дел на меѓународните стандарди за човекови права и е содржана во меѓународни правни акти. Затоа државата треба да ги почитува преземените обврски, а не само формално да ги ратификува.

Притоа, особено внимание мора да се посвети на имплементацијата на потцел 16.3, односно да се земат предвид посебните потреби и проблеми на ранливите групи граѓани при нивниот пристап до правда.

Државата е должна да обезбеди ефективен систем на бпп и истиот да го доближи до граѓаните, со единствена цел – да ја оствари својата социјална улога и да обезбеди еднаков пристап до правда за сите.

Ви благодарам на вниманието!!!